

Kulturnämnden
Tjänsteskrivelse till Kulturnämnden

Datum:
2019-11-25

Diarienummer:
KTN-2019-0232

Handläggare:
Björn Norberg, Anna Ehn

Offentlig konst för Valsätraparken

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

att ge konstnären Klara Kristalova uppdraget att utföra den konstnärliga gestaltningen för Valsätraparken

att avsätta 1 100 tkr för den konstnärliga gestaltningen där konstnären Klara Kristalova erhåller 1 000 tkr för sitt uppdrag, vilket omfattar konstnärligt arvode och arbete, underkonsulter, material, resor, transport, försäkring, installation och oförutsedda utgifter. Resterande summa avser kringkostnader för montering och markarbeten.

Sammanfattning

Utifrån projektets konstprogram har avdelningen för offentlig konst projektledare gjort ett brett urval av konstnärer ur vilket sakkunniggruppen beslutat om att ge Klara Kristalova ett skissuppdrag. Dialog har skett med konstkommitté där ansvariga projektledare och landskapsarkitekter vid utvecklingen av Valsätraparken, barn och vuxna vid Spinnrockens förskola och Lilla Valsätraskolan samt representanter för villaföreningen i Vasätra. Sakkunniggruppen har sedan beslutat att gå vidare med Klara Kristalova skissförslag och nu föreligger hennes förslag för kulturnämnden att ta ställning till.

Ärendet

Beredning

Bakgrund

Den konstnärliga gestaltningen av Valsätraparken ingår i en större och långsiktig utveckling av Gottsundaområdet och utgår från det övergripande konstprogram som upprättats för Gottsunda.

Valsätraparken blev färdig omkring 1970. Tillsammans med skolan binder den samman ett villaområde med ett område bestående av större hyreshus av miljonprogramstyp. Parken renoveras 2019-2020. Alla lekredskap byts ut liksom parkens växter. Tidigare har ett konstverk funnits i parken, Astrid Rietz skulptur *Fem på sextant*, som flyttades från parken på 1980-talet. Upprustningen parken ska göra parken trivsammare, öka tryggheten och locka fler att vistas i parken och skapa möten mellan människor från olika delar av Valsätra och från olika åldersgrupper. Konsten ska bidra till detta och ett tydligt riktmärke har efterfrågats liksom ett konstverk som speglar parkens funktion som mötesplats för de olika delområdena i Valsätra.

Ekonomiska konsekvenser

Kulturnämnden har i sin detaljerade investeringsbudget för åren 2018–2022 totalt avsatt 1 100 tkr i budget för konstnärlig gestaltning för Valsätraparken. Utöver denna summa har Klara Kristalova för sitt skissuppdrag erhållit ett skissarvode om 60 tkr.

Kostnaderna ryms inom kulturnämndens investeringsbudget för offentlig konst.

Beslutsunderlag

Hur konstverken svarar upp mot konstprogrammet

Konstprogrammet för Gottsunda lyfter fram vikten av att invånare blir delaktiga i arbetet med den konstnärliga gestaltningen. Därför har ett omfattande arbete lagts ned på dialoger med skolor, föreningar och medborgare i området under val av konstnär och under skissarbetet. Detta arbete kommer att fortsätta. Hela processen har också skett i nära samråd med de arkitekter och projektledare som är ansvariga för renoveringen av Valsätraparken. Viktigt för arbetena med parken har varit, liksom i resten av Gottsunda, att de konstnärliga gestaltningarna bidrar till Gottsundaområdets identitet, att de bidrar till demokratiska samtal, trygghet och mångfald. Vidare ska konsten vara tillgänglig och angelägen över tid. Konstprogrammet nämner Valsätraparken som en lämplig placering för konstnärliga gestaltningar. Hänsyn i arbetet har tagits till närheten till skolan och parkens funktion att binda ihop ett större villaområde med ett hyreshusområde.

Klara Kristalovas skiss har mycket höga konstnärliga kvalitéer och skapar med sin skala och sina färger ett efterfrågat riktmärke som kommunicerar med Valsätraområdets alla delar. Konstverket lockar till olika tolkningar och kan läsas som en humoristisk och färgstark skulpturgrupp, men den innehåller samtidigt flera tolkningsmöjligheter och kan också bära en berättelse om uppbrott och nystart som kopplar an till många livsberättelser i Valsätra och Gottsunda. Skulpturgruppen har ingen given berättelse, utan lockar till tolkning och reflektion. Genom att det är upplyst kvällstid kommer skulpturgruppen att fungera som en mötesplats och riktmärke alla tider på dygnet och

skänka trygghet och igenkänning till de boende i området. Responsen från de grupper som ingått i dialogen har varit mycket positiv. Sammantaget är förslaget av mycket hög konstnärlig kvalitet och svarar mot konstprogrammet synnerligen väl.

Klara Kristalovas förslag för Valsättraparken är en tredelad skulpturgrupp i brons, strategiskt placerad på en höjd intill en korsning av gång- och cykelstråk som binder samman Valsättras olika delar. Den är placerad på en stensättning som läggs med gatsten som återanvänds från andra nyrenoverade delar i Valsättraparken. Platsen kommer att lysas upp av en gatlykta.

Bronsskulpturen består av tre gestalter, en familj, som är nära mänsklig storlek, och en resväska. Det gör att de bjuder in till interaktion samtidigt som de är väl synliga och fungerar som riktmärke. Skulpturerna kommer att vara väl förankrade i fundament och delvis bemålade med en motståndskraftig färg och delvis patinerade.

Särskilda förutsättningar

Valsättraparken är tänkt att få en funktion av stadsdelsträdgård. Den ska locka boende i alla åldrar och socioekonomiska grupper i området och skapa möten. Parken ska fungera för lek och rörelse och vila och rekreation under hela året. Renoveringen av Valsättraparken är en del i en långsiktig utveckling av Gottsunda och de konstnärliga gestaltningarna utgår från det konstprogram som skrivits för Gottsunda.

Dialog med invånare

Under processen med konstprogrammet och skissarbetet genomfördes dialoger med villaföreningen i Valsätra, med arkitekter och projektledare knutna till upprustningen av Valsättraparken samt med personal och barn från Spinnrockens förskola och Lilla Valsätraskolan. Dessutom har den omfattande dialogen som gjordes inför upprustningen av parken använts i arbetet och en dialog har genomförts i såväl Gottsunda centrum som i Valsättraparken.

Kulturnämnden

Sten Bernhardsson
Kulturdirektör

Bilagor:

1.1 Skiss och
projektbeskrivning 1.2 Budget

Resenärerna

Valsätraparken, Klara Kristalova

Beskrivning av idé:

Detta är en grupp ursprungligen ritad för en tävling i Växjö där temat var invandring och jag valde att göra en liten familj, inspirerad av min egen men den behöver inte läsas som det. De skulle lika gärna kunna vara porträtt av tre olika individer, karaktärer och sinnesstämningar, Pappa träd, stabil och lite inåtvänd, mamma mer utåtriktad som ett rådjur på väg ut och äppelbarnet, full av entusiasm. Det finns även en resväska med för att förstärka känslan av några som anlant någon annanstans ifrån eller är på väg någon annanstans. Just nu har de stannat till här. Var och en av oss skulle kunna vara en av de tre på stenen, eller alla tre på en gång. En tanke är att vi är främlingen, främlingen är vi och i det mest udda finns en del av oss. Den är lekfull och allvarlig på samma gång. Jag har tänkt på platsens karaktär men även de olika befolkningsgrupper som möts där. Gruppens skala är tänkt att inbjuda till nåt slags umgänge med skulpturerna och inte endast ett betraktande även om de fungerar bra så också.

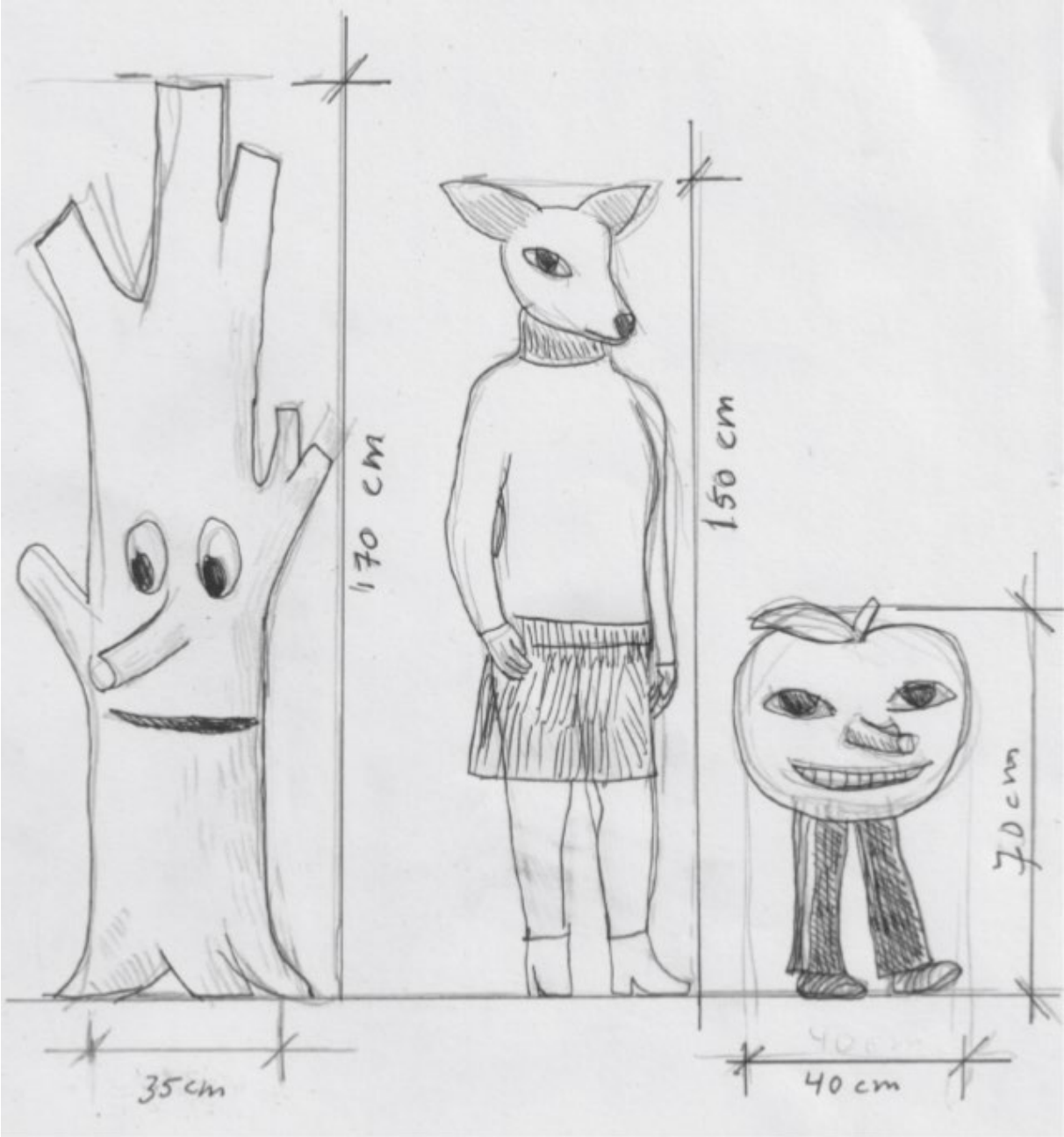
Skiss till Valsätraparken

Teknisk beskrivning:

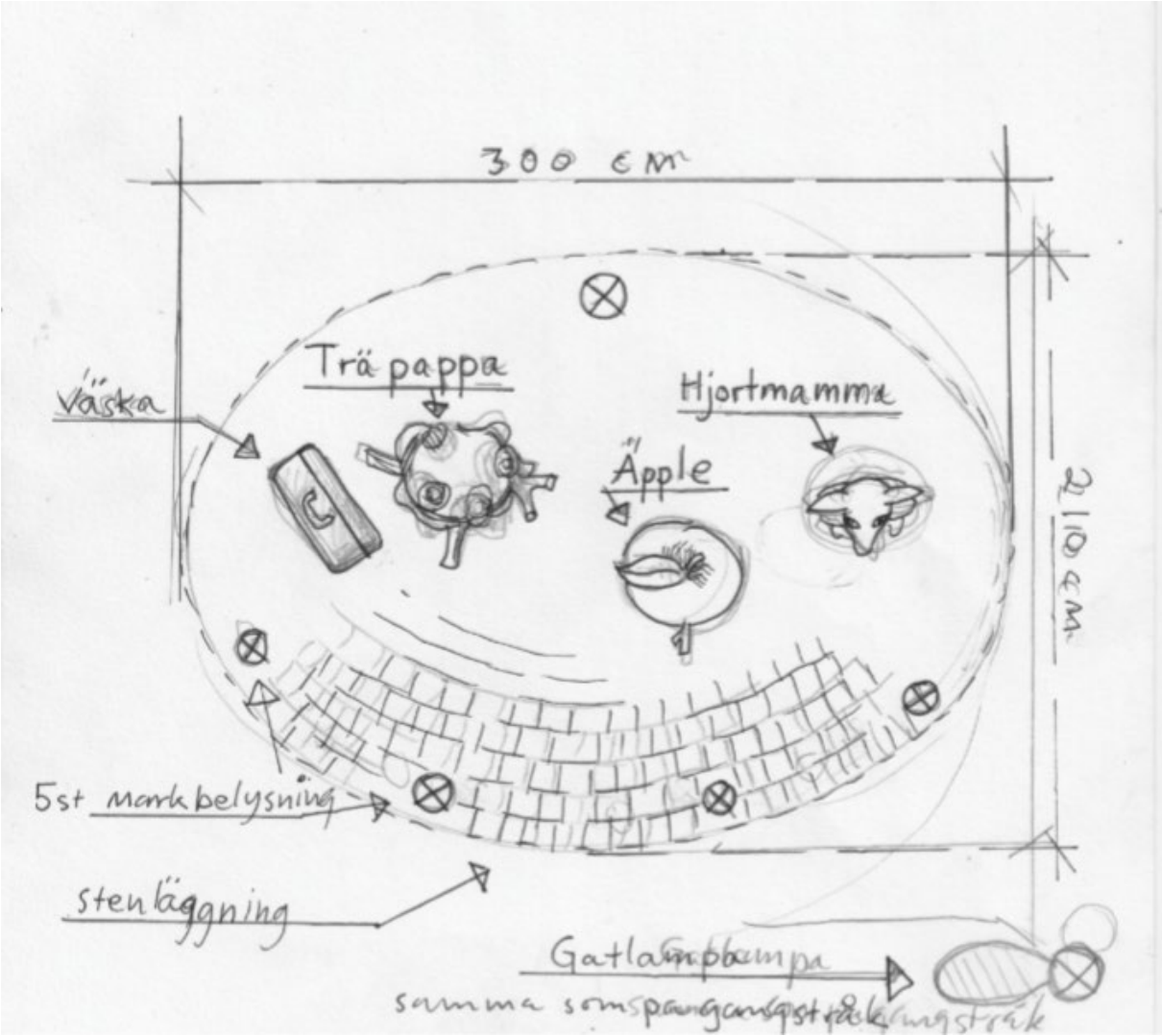
Jag tänker mig gatsten som markbeläggning närmast skulpturgruppen som sen övergår i gräset som finns på platsen, se separat skiss, och en gatlamppa i helst samma modell som finns för övrigt i området nära i anslutning till gruppen, kombinerad med markbelysning riktad mot gruppen på flera ställen. Skulpturerna kommer modelleras i lera och sedan i gips. Sedan gjuts de i brons, patineras och bemålas delvis. De kommer vara ordentligt förankrade i betongfundament under marken. Platsen är den kulle jag anvisats, närmast korsningen av gång och cykelbanor.

Mått:

Marskiss ovanifrån:

Skiss på skulpturgruppen i miljö:

Referensbilder på andra verk av Klara Kristalova

Hjort 2014 keramik

Bird Girl 2019 Brons

Röse 2011 Brons

Dei som håller mig kvar bär mig vidare

Bilaga 1.2 Budget

Budget för Resenärerna, Valsättraparken i Uppsala

Konstnärsbudget	Kostnad	Kommentar
Konstnärens ersättning, 15% av konstnärsbudget	148 941	15% av konstnärsbudgeten
Konstnärens utförande, 600 h timme	211 800	
Kostnader för medarbetare i skulptering, svetsning av armering, målning med tvåkomponentsfärg	40 000	
Material lera, gips, silikon, epoxyfärg	30 000	
Materialkostnad, gjutning	510 000	Enligt offert från Bergmans gjuteri
Erforderliga försäkringar under byggtid fram till godkänd slutbesiktning avseende konstnären samt konstverket.	9546	Enligt offert från Gefwert
Transportkostnader	17 600	Enligt offert från Transart
Resor och logi	5 440	Resor i egen bil, 10 st tor
Ev medborgardialog	10 000	Utställning Gottsunda bibliotek
Oförutsedda utgifter	16 673	
Totalkostnad	1 000 000	
Kostnader för verkets förankring, fundament, färdigställande på plats, stensättning, belysning, skyltning, tillstånd, konstruktörer, kran, etc	100 000	
Totalt inkl kringkostnader	1 100 000	